

KÖTÜ GİDİŞİN DÖNÜŞÜ

A.YAĞMURTUNALI

Elbette kötü gidişin dönüşü var

A. Yağmur Tunalı

Memlekette nelerin nasıl konuşulduğuna bakan halimize acır. Bir kaynaktan üflenen yelle sallanışımız içimizin boşaldığını göstermese de bitmeyen bir sonbahar algısında suyumuzun çekildiğine işaretler. Bilesiniz ki düşünmeyi unutanlar için hayat suyu uzaklardadır.

Talimatla hareket eden askerin bile akılsız, düşüncesiz yol yürümesi mümkün değildir. Üstlerine uyan, o emrin kılı kırk yarararak alınmış karar sonucunda geldiğini bilir. Askerliğin keyfilik kaldırmayacağı açıktır. Can pazarıdır. Devlet yönetimi de aynı titizliği ister.

Ne çare, bizim devlet hayatımızda o akıl yürütmenin süreçleri bir bir rafa kaldırıldı. Durum daha ağır bir sıfatı hak ediyor da dilim varmıyor.

“Emir büyük yerden” değil

Memleket batağa saplanırken, şu reisin, bu başkanın ağzına bakanlarımız nelere yol açtıklarını hala düşünmüyorlar. Devlet bürokrasi demektir. Kararlar alttan üste olgunlaşarak verilir. Biz o kademeleri kaldırdık ve her masada oturan bir merkezden gelecek talimata bakar hale geldi. Yıkımlar böyle hızlandı. Sosyal sermayemizi dondurduk ve talimatla hareket eden cemaat ve camialar meydan aldı. O cemaat yapılanmalarının bizi getirdiği yer dehşettir. Akli ve düşünceyi toptan reddederek kayıtsız şartsız itaatle **Hasan Sabbah**'ın, Haşhâşîliğin yeni versiyonlarıyla yerleşen bir kör itaatın yıkıcı ellerde boğazımızı sıkmaya başladığını fark etmez haldeyiz. Uyuşturulduğumuz kesin.

Bağırarak çağırarak korkutmayı meslek edinenler kayıtsız şartsız peşlerine takılan gözü kararmış kalabalıklar buldular. Tanrı adına konuşan cami adamının herzelerini din zannedenler de buraya eklendiler. Her biri birinin kolu kanadı arasına sığınmak zorunda kalan milyonların nereye aktığını görüp gösterecek akla yer bırakmayan kör tapınıcılık kol geziyor.

Tapınmanın böylesi

Bu tapınıcılıkta hiçbir ölçü yoktur. Bildiğiniz insanlık değerlerinin buldozerlerle yıkılmış yapıları moloz halindedir. Çünkü hak hukuk gözetmek bu tapınıcılığı yıkar. Yaradılışın kanunları da bu tersine gidişe uymaz. Şeytana pabucunu ters giydirenlerin ilk yapacakları o kanunları koyan Tanrı'yı kendilerinin temsil ettiğini kabul ettirmektir. Gerisi kolaydır. İnsan denen mahlûkun “*Ne olacağım?*” endişesinde kıvranışını, o en zayıf noktasını yakalar ve oradan vururlar: “*Tanrı benimle. Sen de benimle olursan kurtulursun!*” derler.

Eğer kabul ederseniz, bir de bakarsınız ki bildiğiniz, alıştığınız her şey değişmiş. Kanun nizam kalmamış. Tam bir anarşi hali. Balık bulanık suda avlanır hükmü hükmünü sürdürüyor. O Tanrı adına konuşanlar tam olarak bunu yapıyor. Ortaçağ Batı Kilisesi de bunu yapıyordu. Şimdi bu iletişim çağının imkânlarıyla bizim dincilerin yaptığı da yeni versiyonu. Keskin ve abartılı bulunacağını bildiğim halde sarsmak için böyle söylediğimi düşünenler düşünsünler.

Mithat Cemal Kuntay'ın o mısraı bu duruma ses yükseltir: “*Bir Tanrı yeter kendine bin Tanrı yaratma!*”

Düşünmediğimiz için kolay aldatılıyor

Memleketin asıl dertlerinin kaynağında bu var. Onun için aldatıldıkça aldatılıyor. Onun için kolay yalan söyleniyor. Onun için hak hukuk gözetmemek kanun haline geliyor. “O ne derse o” dediklerimiz yüzünden sürünüyoruz.

Her gün “Bu da olur mu?” diyeceğiniz videolar yayınlanıyor. Merdiven altında değil, meydanlarda, hatta devlet mekanizmalarında bu türlü gündem dışı gündemler hayatımızı zehirliyor. Onun için hayatı konuşamıyoruz. Dünyayı konuşamıyoruz. Başımıza gelenleri anlayamıyor ve sürüklenirken sürükleniyoruz.

Her şeyi bir kenara bırakalım, bir yere bakalım: Bu memlekette *adalet* var mı?

Bu soruları soran varsa da cevap veren yok. Cambaza baktıracak propaganda üretim merkezleri gündemleri tayin ediyor. Bu ortamda, böyle bir gündem yaratmanın mantığını biri bana anlatabilirse.. diyemiyorsunuz. Sesiniz hançerenizde boğuluyor. Hadi bu kaotik ortamda bulunmadığımızı farz edelim: Hukukumuzun yerlerde süründüğünü kabul etmeyecek bir akıl sahibi var mı?

“Böyle gelmiş böyle gitmez”

Dostlar! Net görünen manzara şudur: Türkiye'de kanunlar var: Hâkim gücün istediği ölçüde ve istediği şekilde uygulanıyor. Türkiye'de Anayasa var: Askıda. Gücü olan uymuyor. Devlet yönetme usullerini, binlerce yıllık anlayış ve teâmülleri elinin tersiyle itebiliyor. Beğenilmeyen her kural da istendiğinde askıya alınıyor.

Demek ki, Türkiye'nin meselesi kural koymak değildir. Kurallara uymamak belasında kıvraniyoruz. Türk Tarihi'nin binlerce yıllık parlak dönemlerinde töreye, hukûka, geleneğe, teâmüllere bağlılık esastır ve kesindir. Bugün yaşadığımız bunun tersidir. “*Şimdiki rejimin özelliği hukuksuzluk ve keyfîliktir*” diyenlere kolayına itiraz edilemez.

Hemen herkes de bu görüşteyken nasıl oluyorsa “böyle geldi, böyle gider” havasında bir vurdumduymazlık içindeyiz. Bilelim ki kendiliğinden düzelecek hali yoktur. İsteddiği gibi hareket edenlere ses çıkarmazsak onlar kendilerini kontrol edemezler. İştahla bu yaz-boza ve yalnız kendilerini düşünmeye, ülkeyi batağa saplayacak yollarda yürümeye devam ederler. Keyfîliği normalleştiren bizim bu tepkisizliğimizdir.

Bu durumda, dünyanın en iyi kanunlarını ve Anayasasını yapsanız ne olur? Konuşacaksa bunu konuşalım!

Bu teklîğin mantığı yok

Cumhurbaşkanı'nın yürütmenin başında Başbakan gibi de konumlandığı bu yeni rejimde her yetki tek elde toplanıyor. Yetki tam, sorumluluk yok. Kuvvetler ayrılığı zaten can çekişiyordu, tam mânâsıyla bitti. “12 Eylül rejiminin bazı uygulamaları daha feci örneklerle geri dönecek” diyenler eksik söylediklerini gördüler.

Bilenler, “12 Eylül'de hukuk bu derece vesayet altında değildi” diyorlar. Yaşadıklarımızı hatırlayınca ben de bu düşünceye katılıyorum. O zaman ihtilâlcilerin istediği çok şey, bürokrasiden ve mahkemelerden dönerdi. Şimdi tek merkeze bağlı açık bir vesayet, kanunlarla da desteklendi. Feci sonuçlarını gördük, görüyoruz.

Getirdiği krizleri gördüğümüz halde buna razı mıyız? Soracağımız ve cevabını arayacağımız soru budur.

Referandumlarla gelen yıkımlar

Bu duruma birden bire gelmedik. 2010 referandumu Türkiye'yi kökten bozmanın miladıdır. O tarihten sonra olanlara bakın, apaçık göreceksiniz. Göreceğimiz bir husus çok can yakıcıdır: Cemaat iktidar kavgası, prensip, kanun kural kavgası değildi. Benzer usullerle egemenlik kavgası yürüttükleri görüldü.

Referandumda Őehvetle yazan, konuşan, etmedik laf, suçlama bırakmayarak haysiyet celladlığı edenler, bu sefer de yeni el deđiŐtirme teŐebbüsünü -biraz mahcubane de olsa- destekleme telaŐına düŐtüler.

Bendeniz de bir kere daha kendimi test etmiŐ oldum. OkumuŐlarımız taraf olduklarında bu kadar yıkıcı olabiliyorlar. Yıktıklarını bir daha.. bir daha yıkmaktan çekinmiyorlar. Yarın olacakları hiç mi hiç düşünmüyorlar. Hakikate yüz çeviriyorlar. Anlama kabiliyetleri krleniyor. Ve ortalık bugünlerin Ankara havası gibi sisli-puslu hale getirilince adalet duygusu da gözler önünde doğranıyor.

Kavga Günleri'nde yazdım. KeŐke yanılıydım da Şimdi zevkle özür dileseydim. Maalesef yanılmadım, yanılmamıŐım. Bu kötü gidişin akla mantığa sığar tarafı yok. Din, cami, cemaat eksenli göründüğüne bakmayınız, manadan eser yok. Ruhu zaten yok. Ömrünü, tarihten kopuŐla, cehalet ve uyusuklukla biz uzattık.

Böyle gitmeyeceği açık. Az gayretle bile bu yoldan döneceğiz ve yıkım ekibini de bataktan çıkaracağız. Nasıl olacağını bize tarihin doğru konuşan ağzı ve çağın aklı söyleyecek.